

P.Z. br. 311

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/22-12/77
URBROJ: 50301-21/06-22-5

Zagreb, 1. rujna 2022.

Hs**NP*740-01/22-01/03*50-22-04**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	01-09-2022		
Klasifikacijska oznaka:	740-01/22-01/03	Org. jed.	65
Urudžbeni broj:	50-22-04	Pril.	—
		Vrij.	—

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Prijedlog zakona o dopuni Kaznenog zakona (predlagateljica: Marija Selak Raspudić, zastupnica u Hrvatskome saboru)
– mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, KLASA: 740-01/22-01/03, URBROJ: 65-22-03, od 18. srpnja 2022.

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 123/20.), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zakona o dopuni Kaznenog zakona (predlagateljica: Marija Selak Raspudić, zastupnica u Hrvatskome saboru), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o dopuni Kaznenog zakona (u daljnjem tekstu: Prijedlog zakona), koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Marija Selak Raspudić, zastupnica u Hrvatskome saboru, aktom od 15. srpnja 2022.

Prijedlogom zakona predlaže se propisivanje novog, blanketnog kaznenog djela „Ekocid“, kao namjernog kaznenog djela ugrožavanja, čije će biće ostvariti onaj tko protivno propisima poduzima radnje znajući da postoji vjerojatnost da će uslijed tih radnji nastupiti ozbiljna šteta za okoliš koja je široko rasprostranjena ili dugotrajna.

Predmetno kazneno djelo, prema prijedlogu bilo bi najteže mirnodopsko kazneno djelo protiv okoliša, budući da Kazneni zakon („Narodne novine“, br. 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. - ispravak, 101/17., 118/18., 126/19. i 84/21.) u Glavi (IX.) - Kaznena djela protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva u članku 91. (ratni zločin) propisuje kaznena

djela protiv okoliša kršenjem pravila međunarodnog prava za vrijeme rata, okupacije ili međunarodnog oružanog sukoba, kom prilikom počinitelj pokreće napad sa znanjem da će takav napad dovesti do teške, dugoročne, uzgredne štete u prirodnom okolišu koja bi očito bila nerazmjerna u odnosu na očekivani konkretan i izravan vojni dobitak.

U odnosu na predloženu dopunu, Vlada Republike Hrvatske je slobodna ukazati kako Kazneni zakon u Glavi (XX.) propisuje kaznena djela protiv okoliša. Kaznena djela protiv okoliša su propisana ovisno o tome da li se istima štiti primarno čovjek (antropocentrički model), flora i fauna (biocentrički model) ili okoliš kao takav (ekocentrički model).

Kaznena djela protiv okoliša su u pravilu propisana kao kaznena djela ugrožavanja. Međutim, ukoliko ugrožavanje dovede do povređivanja (teške tjelesne ozljede, smrti, znatne štete ili velike nesreće) počinitelj će se kazniti težom kaznom od one koja je propisana za temeljni oblik počinjenja. Kaznena djela protiv okoliša kvalificirana težom posljedicom propisana su kao teška kaznena djela protiv okoliša u članku 214. Kaznenog zakona.

Nastavno, Vlada Republike Hrvatske podsjeća kako je Europska komisija, po provedenoj evaluaciji Direktive 2008/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava (u daljnjem tekstu: Direktiva 2008/99/EZ) i njenim nalazima, a sukladno Programu rada Komisije za 2021., u prosincu 2021., predložila Prijedlog direktive Europskog parlamenta i Vijeća o zaštiti okoliša putem kaznenog prava i zamjeni Direktive 2008/99/EZ (u daljnjem tekstu: Prijedlog direktive), kao revidirani akt kojim su predložena minimalna pravila u pogledu definicija kaznenih djela i sankcija u području zaštite okoliša, kao jednom od područja politike Europske unije koje podliježu mjerama usklađenja kada je to potrebno za njenu učinkovitu provedbu (članak 83. stavak 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije).

Uz devet namjernih kaznenih djela koja su bila sadržana i u Direktivi 2008/99/EZ, Prijedlog direktive sadrži još dodatnih devet kaznenih djela koja ukazuju na trendove u pojavnosti kaznenih djela protiv okoliša (primjerice: teška kršenja zakonodavstva Europske unije o kemikalijama, protupravna trgovina drvetom). Predložene kategorije kaznenih djela prepoznate su kao one koje potencijalno predstavljaju visok rizik za zdravlje ljudi i okoliš.

Prema Prijedlogu direktive namjerna i nehajna kaznena djela protiv okoliša predložena su u pravilu kao kaznena djela ugrožavanja, koja se teže sankcioniraju ukoliko dovedu do povređivanja koje se ogleda u nastupu posljedice (smrt jedne ili više osoba, teška tjelesna ozljeda jedne ili više osoba ili prouzroče znatnu štetu).

Cilj je Prijedloga direktive primarno otkloniti nedostatke u samom sekundarnom zakonodavstvu Europske unije na koje je ukazala evaluacija Direktive 2008/99/EZ, stvaranjem ujednačene kaznenopravne zaštite okoliša na razini država članica, koja će omogućiti učinkoviti kazneni progon, olakšati pravosudnu suradnju u kaznenim stvarima kaznenih djela protiv okoliša (koja učestalo pokazuju transnacionalni karakter), kao i sankcionirati počinitelje (fizičke ili pravne osobe) onim kaznama koje će imati učinkoviti, proporcionalni i odvraćajući karakter.

U odnosu na Prijedlog direktive u tijeku je redovni zakonodavni postupak unutar kojeg je već sada razvidno kako će teška kaznena djela protiv okoliša biti predmetom harmonizacije na razini Europske unije.

Slijedom navedenoga, Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zakona.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa i uprave dr. sc. Ivana Malenicu i državne tajnike Juru Martinovića, mr. sc. Josipa Salapića i Sanjina Rukavinu.

The seal is circular with the text "REPUBLIKA HRVATSKA" at the top and "VLADA REPUBLIKE HRVATSKE" at the bottom. In the center is the coat of arms of Croatia, with the number "2" above it.
PREDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković